

EBA/GL /2020/02

2. april 2020

Smernice

o zakonskih in zasebnih moratorijih na odplačevanje posojil, uporabljenih zaradi pandemije COVID-19

1. Obveznosti glede skladnosti in poročanja

Vloga teh smernic

1. Dokument vsebuje smernice, izdane v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010¹. V skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 si morajo pristojni organi in finančne institucije na vsak način prizadevati za upoštevanje smernic.
2. V smernicah je predstavljeno stališče organa EBA o ustreznih nadzorniških praksah v Evropskem sistemu finančnega nadzora in o tem, kako bi bilo treba zakonodajo Unije uporabljati na določenem področju. Pristojni organi iz člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010, za katere smernice veljajo, bi jih morali upoštevati tako, da jih ustrezno vključijo v svoje prakse (npr. s spremembo svojega pravnega okvira ali nadzorniških postopkov), tudi če so smernice namenjene predvsem institucijam.

Zahteve glede poročanja

3. Pristojni organi morajo v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 do 3. junija 2020 organ EBA uradno obvestiti, ali ravnajo oziroma nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami, ali pa mu sporočiti razloge za njihovo neupoštevanje. Če pristojni organi do tega roka ne bodo poslali uradnega obvestila, bo organ EBA štel, da smernic ne upoštevajo. Uradna obvestila je treba poslati na obrazcu, ki je na voljo na spletni strani organa EBA, z navedbo sklica „EBA/GL/2020/02“. Predložiti jih morajo osebe, ki so ustrezno pooblaščenec za poročanje o skladnosti v imenu svojih pristojnih organov. Organu EBA je treba sporočiti tudi vsako spremembo stanja glede upoštevanja smernic.
4. Uradna obvestila bodo objavljena na spletni strani organa EBA v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010.

¹ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

2. Vsebina, področje uporabe in opredelitve pojmov

Vsebina

5. Te smernice opredeljujejo bonitetno obravnavo zakonskih in zasebnih moratorijev na odplačevanje posojil, uporabljenih zaradi pandemije COVID-19.

Področje uporabe

6. Te smernice se nanašajo na uporabo opredelitve neplačila v skladu s členom 178 Uredbe (EU) št. 575/2013 in na razvrstitev na podlagi opredelitve restrukturiranja v skladu s členom 47b navedene uredbe.

Naslovniki

7. Te smernice so naslovljene na pristojne organe iz točke (i) člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010 in kreditne institucije iz točke (1) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013.

Opredelitev pojmov

8. Če ni določeno drugače, imajo pojmi v teh smernicah enak pomen kot pojmi, ki se uporabljajo in so opredeljeni v Uredbi (EU) št. 575/2013.

3. Izvajanje

Datum začetka uporabe

9. Te smernice se začnejo uporabljati 2. aprila 2020.

4. Obravnava moratorijev na plačila

Merila splošnih moratorijev na plačila

10. Za namene teh smernic se šteje, da je moratorij splošni moratorij na plačila, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) moratorij temelji na veljavnem nacionalnem predpisu (zakonski moratorij) ali na zasebni pobudi institucije za odlog plačila, vključene v shemo moratorija, ki je dogovorjena ali se usklajuje v okviru bančnega sektorja ali njegovega pomembnega dela, po možnosti v sodelovanju z javnimi organi, in se uveljavlja na ravni panoge ali sektorja, tako da je vključitev v shemo moratorija prosta in da relevantne kreditne institucije v okviru take sheme sprejmejo podobne ukrepe glede odloga plačila (zasebni moratorij);
- (b) moratorij se nanaša na veliko skupino dolžnikov, ki so vnaprej opredeljeni na podlagi splošnih meril, pri čemer velja, da bi moralo vsako merilo za opredelitev področja uporabe moratorija dolžniku omogočati, da moratorij izkoristi, ne da bi se ocenjevala njegova kreditna sposobnost; primeri takih meril so kategorija ali podkategorija izpostavljenosti, gospodarski sektor, proizvodni program ali geografska lokacija. Področje uporabe moratorija se lahko omeji le na dolžnike, ki so plačniki (*performing obligors*) in pred uporabo moratorija niso imeli nobenih težav z odplačevanjem, ne sme pa se omejiti le na tiste dolžnike, ki so imeli finančne težave že pred izbruhom pandemije COVID-19;
- (c) moratorij predvideva le spremembe načrta plačil, in sicer tako, da se plačila glavnice, obresti ali celotnih obrokov zadržijo, odložijo ali zmanjšajo za vnaprej opredeljeno omejeno časovno obdobje; noben drug pogoj posojila, kot je na primer obrestna mera, se ne sme spremeniti;
- (d) moratorij zagotavlja enake pogoje glede sprememb načrtov plačil vsem izpostavljenostim, ki so predmet moratorija, tudi če uporaba moratorija za dolžnike ni obvezna;
- (e) moratorij se ne uporablja za nove kreditne pogodbe, ki so odobrene po datumu razglasitve moratorija;
- (f) moratorij je uveden zaradi pandemije COVID-19 in se začne uporabljati pred [▼A2](#) 31. marcem 2021. [▼O](#)

Različni splošni moratoriji na plačila se lahko uporabljajo za različne dovolj široko opredeljene segmente dolžnikov ali izpostavljenosti.

▼A2

Merila za izpostavljenosti, za katere velja moratorij

10. (bis) Za namene teh smernic skupno časovno obdobje, za katero se spremeni načrt plačil določene kreditne pogodbe v skladu z odstavkom 10(c) zaradi uporabe splošnih moratorijev za plačila, ne sme biti daljše od devetih mesecev. Vendar pa se ta zahteva po devetmesečni omejitvi ne uporablja za spremembe načrta plačil, dogovorjene za kreditne pogodbe pred 30. septembrom 2020 v okviru splošnega moratorija na plačila, kadar je skupno trajanje spremembe daljše od devetih mesecev. ▼O

Razvrstitev glede na opredelitev restrukturiranja

11. Kadar splošni moratorij na plačila izpolnjuje pogoje iz odstavka 10 in se uporablja za vse izpostavljenosti institucije, upravičene do uporabe moratorija, ▼A2 in kadar izpostavljenosti, za katere velja moratorij, izpolnjujejo pogoj iz odstavka 10(bis), ▼O tak ukrep ne bi smel spremeniti razvrstitve izpostavljenosti na podlagi opredelitve restrukturiranja iz člena 47b Uredbe (EU) št. 575/2013 ali spremeniti njihove obravnave, kot da gre za nujno restrukturiranje v skladu s členom 178(3)(d) navedene uredbe. Posledično uporaba splošnega moratorija na plačila sama po sebi ne zahteva prerazvrstitve izpostavljenosti med restrukturirane (donosne ali nedonosne), razen če je bila izpostavljenost že razvrščena kot restrukturirana v trenutku začetka uporabe moratorija.
12. Kadar institucije odobrijo nova posojila dolžnikom, ki jim je bil odobren odlog plačila skladno s splošnim moratorijem, to ne zahteva samodejne prerazvrstitve izpostavljenosti med restrukturirane. Vendar pa bi bilo treba razvrstitev preučiti za vsak primer posebej v skladu s členom 47b Uredbe (EU) št. 575/2013.

Uporaba opredelitve neplačila pri izpostavljenostih, za katere velja moratorij na plačilo

13. Kadar splošni moratorij na plačilo izpolnjuje pogoje iz odstavka 10 ▼A2 in kadar izpostavljenosti, za katere velja moratorij, izpolnjujejo pogoj iz odstavka 10(bis) ▼O, ga je treba obravnavati v skladu z odstavki 16 do 18 smernic organa EBA o uporabi opredelitve neplačila, ki so bile izdane na podlagi člena 178 Uredbe (EU) št. 575/2013². Posledično bi morale institucije za namene člena 178(1)(b) Uredbe (EU) št. 575/2013 in v skladu s členom 178(2)(e) navedene uredbe šteti dneve zamude na podlagi spremenjenega načrta plačil, ki že upošteva uporabo splošnega moratorija. Podobno bi morale institucije za namene člena 47a(3)(c) Uredbe (EU) št. 575/2013 šteti dneve zamude na podlagi spremenjenega načrta plačil, ki se uporablja v okviru katerega koli moratorija.

² EBA/GL/2016/07 z dne 28. septembra 2016 o uporabi opredelitve neplačila iz člena 178 Uredbe (EU) št. 575/2013, ki je na voljo na: [https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/1721448/701978ab-47b5-41bd-80ff-82e315da4edc/Guidelines%20on%20default%20definition%20\(EBA-GL-2016-07\)_SL.pdf](https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/1721448/701978ab-47b5-41bd-80ff-82e315da4edc/Guidelines%20on%20default%20definition%20(EBA-GL-2016-07)_SL.pdf)

14. Institucije bi morale ves čas trajanja moratorija ocenjevati, ali obstaja majhna verjetnost plačila dolžnikov, za katere velja moratorij, in sicer v skladu s politikami in praksami, ki se za take ocene običajno uporabljajo, tudi če te temeljijo na samodejnem preverjanju znakov majhne verjetnosti plačila. Če se ocenjevanje posameznih dolžnikov izvaja ročno, bi morale institucije prednostno oceniti dolžnike, pri katerih je najverjetneje, da bodo učinki pandemije COVID-19 povzročili dolgoročne finančne težave ali insolventnost.
15. Pri ocenjevanju majhne verjetnosti plačila posameznih dolžnikov bi morale institucije po koncu obdobja moratorija iz odstavka 10 dati prednost ocenjevanju naslednjih primerov:
 - (a) če dolžniki zamujajo s plačili kmalu po koncu obdobja moratorija;
 - (b) če se kakršni koli ukrepi restrukturiranja uporabijo kmalu po koncu obdobja moratorija.
16. Institucije bi morale opraviti oceno majhne verjetnosti plačila na podlagi najnovejšega načrta plačil, ki izhaja iz uporabe splošnega moratorija na plačila. Če so dolžniku na voljo kakršni koli dodani podporni ukrepi javnih organov zaradi pandemije COVID-19, ki vplivajo na njegovo kreditno sposobnost, je treba te upoštevati pri ocenjevanju majhne verjetnosti plačila. Vendar pa institucije ne smejo uporabiti nobenih oblik zmanjševanja kreditnega tveganja, kot so jamstva, ki jih institucijam zagotavljajo tretje osebe, kot razlog, da ne izvedejo ocenjevanja majhne verjetnosti plačila dolžnika, niti to ne sme vplivati na rezultate take ocene.

Dokumentacija in uradna obvestila

17. Če institucije uporabijo zasebni splošni moratorij na plačila, bi morale o tem obvestiti svoje nacionalne pristojne organe in predložiti vse naslednje informacije:
 - a. datum, od katerega se uporablja moratorij;
 - b. merila za izbor izpostavljenosti, za katere se uporablja moratorij, iz odstavka 10(b);
 - c. število dolžnikov in znesek izpostavljenosti, ki so predmet moratorija;
 - d. ponujeni pogoji na podlagi moratorija, vključno z njegovim trajanjem;
 - e. porazdelitev dolžnikov in izpostavljenosti, ki so predmet moratorija, glede na bonitetne razrede (ali enakovredno merilo tveganja), ki se uporablja za namene notranjega poročanja.

▼A2

17. (bis) Institucije bi morale svoj pristojni organ obvestiti o načrtu, v katerem so opisani postopek, viri informacij in odgovornosti v okviru ocenjevanja majhne verjetnosti plačila dolžnikov, pri katerih je bil uporabljen kakršen koli zakonski ali zasebni splošni moratorij na plačila, kot izhaja iz odstavka 14. ▼O

18. Nacionalni pristojni organi bi morali organ EBA obvestiti o vsaki uporabi splošnega moratorija na plačilo v njihovi jurisdikciji in za vsak moratorij predložiti naslednje informacije:
- ali gre za zakonski ali zasebni moratorij;
 - če gre za zakonski moratorij, ali je za institucije obvezen, in če ni, ali so institucije na nek način javno spodbujene k uporabi moratorija;
 - če gre za zasebni moratorij, v kakšni meri ga uporablja bančni sektor v njihovi jurisdikciji;
 - datum, od katerega se moratorij uporablja;
 - merila za izbor izpostavljenosti, za katere se uporablja moratorij, iz odstavka 10(b);
 - ponujene pogoje na podlagi moratorija, vključno z njegovim trajanjem.
19. Institucije bi morale zbirati in biti sposobne zagotavljati vsaj vse naslednje informacije:
- jasno identifikacijo izpostavljenosti ali dolžnikov, ki jim je bil moratorij ponujen oziroma omogočen;
 - jasno identifikacijo izpostavljenosti ali dolžnikov, za katere se moratorij uporablja;
 - zneske, katerih plačilo je bilo začasno zadržano, odloženo ali zmanjšano na podlagi moratorija;
 - kakršno koli ekonomsko izgubo, ki izhaja iz uporabe moratorija pri posameznih izpostavljenostih, in s tem povezane stroške oslabitev.

▼A2

Razvrstitev izpostavljenosti za obdobje med 1. oktobrom 2020 in 1. decembrom 2020

20. Institucije lahko uporabijo te smernice za prerazvrstitve izpostavljenosti, ki so bile razvrščene med neplačane zaradi nujnega restrukturiranja in/ali restrukturirane na podlagi moratorijev, ki: (a) so se uporabljali med 1. oktobrom 2020 in 1. decembrom 2020 in (b) sicer izpolnjujejo zahteve iz odstavka 10. Kadar institucije to storijo, se za spremembe načrta plačil, dogovorjene v zvezi s takimi izpostavljenostmi, uporablja zahteva po devetmesečni omejitvi iz odstavka 10(bis). ▼O.